

Állam- és Jogtudományi Szekció — Szeged

A X. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Állam- és Jogtudományi Szekcióját tudományegyetemünk jogi kara rendezte meg március 22-24. között. A március 22-én délelőtt tartott ünnepélyes megnyitón, a jogi kar III. számú tantermében megjelent dr. Korom Mihály igazságügyminiszter, dr. Polinszky Károly, művelődésügyi miniszterhelyettes, Szücs Istvánné, a KISZ Központi Bizottságának titkára, dr. Márta Ferenc rektor, továbbá Szeged és Csongrád megye, valamint a társegyetemek állami és pártvezetői.

A konferenciát a rendezők nevében dr. Antalffy György egyetemi tanár, dékán nyitotta meg, beszédében méltatva a kettős jubileumot, a húszéves diákköri mozgalom és a X. országos konferencia jelentőségét. Az igazságügyi kormányzat és az idősebb jogásznemzedék nevében dr. Korom Mihály, igazságügyminiszter köszöntötte a konferencia résztvevőit. Felszólalásában hangsúlyozta, hogy társadalmunk mai helyzetéből, a szocializmus felépítésén való fáradozásunkból sajátságosan következnek, hogy a magyar jogi élet ezekben az években reneszánszát éli, egyre jobban összefonódik benne a tudomány és a gyakorlat. Éppen ezért fejezte ki a felelti elégedettségét, hogy a konferenciára érkezett dolgozatokat nem az elméletieskedés jellemzi, hanem többségükben a társadalmi igényeknek megfelelő problémákkal foglalkoznak. Ezekre a dolgozatokra, hasznosításukra az Igazságügyi Minisztérium a későbbiekben figyelmet fordít.

Szücs Istvánné, a KISZ KB titkára, a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága nevében üdvözölte a megjelenteket, Beszélte a kettős jubileum, a tudományos diákköri munka jelentőségéről, a szakemberképzésben, a közéletiségre nevelésben

betöltött funkciójáról, eredményeiről, a lehetőségek kiszélesítéséről, a perspektívákról.

54 dolgozat

A megnyitón utána a budapesti, pécsi és szegedi joghallgatók államjogi és államigazgatási jogi; állam- és jogelméleti; nemzetközi jogi; büntetőjogi, büntető eljárásjogi, kriminológiai; jogtörténeti; mezőgazdasági jogi és munkajogi; polgári jogi és polgári eljárásjogi al-szekciókban kezdtek meg dolgozataik felolvasását és megvitatását. A három napon a hat al-szekcióban összesen 54 tudományos dolgozatot hallgattak meg s elemeztek igen élénk érdeklődéssel, tartalmas vitákkal.

Vita a diákkörökről

A konferencia jelentős kiegészítő programja volt az a tanácskozás, amelyen március 23-án, a jogi kar tanácstermében a diákkörök tanár és diákvezetői a tudományos diákkörök szervezetének és működésének irányelveire a Művelődésügyi Minisztérium Felsőoktatáspolitikai Főosztálya és a KISZ KB. Egyetemi és Főiskolai Osztálya által készített javaslatról mondták el véleményüket. Bíró Zoltán, a Művelődésügyi Minisztérium főelőadója röviden ismertette az új TDK

szabályzat tervezetének lényegét, majd a jelenlevők többek között azt fejtegették, hogy:

— a tudományos diákköri munkában elsődleges rendező elvnek a szakemberképzésnek kell lennie,

— a diákkörök létrejötte a tanszékek köré csoportosuló hallgatók öntevékeny kezdeményezése legyen,

— a tagfelvételt a diákkörbe ne a hallgatók tanulmányi átlaga determinálja, hanem érdeklődésük, képességeik,

— ahol erre lehetőség adódik, erősíteni kell a diákkörök kapcsolatát szakmai egyesületekkel, társulásokkal,

— a diákkörök kapjanak az eddigieknél nagyobb anyagi támogatást és publikációs lehetőséget,

— próbálják meg intézményesíteni a karok, tanszékek és volt diákköröseik végzés utáni kapcsolatát.

A szekcióülések közötti szünetekben, az előadások után a három egyetem TDK-s joghallgatói spontán tapasztalatesereket folytattak diákkörök munkájáról, szakmai, metodikai kérdésekről. A vendégek szabad idejükben szegedi kollégáik kalauzolásával ismerkedtek városunkkal, március 23-án este pedig a Bartók

Béla Művelődési Központban rendezett klubesten szórakoztak.

Hat fődíj és a külön díjak

A X. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Állam- és Jogtudományi Szekciója március 24-én fejeződött be, a jogi kar III. számú tantermében rendezett ünnepélyes záróünnepélyen. Dr. Király Tibor, a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezetője értékelte a konferencia munkáját. Többek között megállapította: ez a konferencia az új jogi kultúra kialakulását igen eredményesen szolgálta. A mai joghallgatóknak a társadalmi, állami élet feladatai és azok megoldásai iránti érdeke, fellépésük, lelkiismeretes munkájuk a magyar jogtudomány jövője szempontjából biztató. Ismertette és részletesen indokolta a bírálók által nyílt szavazással odaítélt díjakat.

Hat hallgató nyerte el a Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ Központi Bizottsága által adományozott (kettőezer forint értékű) fődíjat. Közöttük két szegedi: dr. Maklár László: Machiavelli és a politika tudománya; Szemes Éva: A termelőszövetkezeti földtulajdon közgazdasági és jogi kérdései című munkájáért kapta a fődíjat.

Számos, az Igazságügyi Minisztérium, a Legfelsőbb Bíróság, a Legfőbb Ügyészség, a Minisztertanács Tanácsi Hivatala, a Ma-

gyar Jogász Szövetség és más társadalmi szervek, valamint a három egyetem jogi karai által adományozott kiemelt különdíjat és jutalmat is átadtak. A szegediek közül kiemelt díjakat kaptak: Kocsis Dániel: A büntetési rendszer továbbfejlesztésének egyes elméleti kérdéseiről írott dolgozatáért az Igazságügyi Minisztérium kiemelt különdíjat kapta. Szecskay András: A hibás teljesítés egyes kérdései című munkájáért a Legfelsőbb Bíróság kiemelt különdíjat kapta. Az Állami Biztosító kiemelt különdíjat kapta dr. Növö Gyöngyi: A szerződésen kívül okozott károkért való felelősség jogalapi kérdései a felelősségbiztosítások körében című dolgozatáért. Katona Lenke: A tanácsok gazdasági tevékenységének köre és lehetőségei, az önállóság biztosítása című munkájáért a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának kiemelt különdíjat kapta. A Magyar Jogász Szövetség díját kapta: Magdi Erzsébet: A kontinentális talpazat nemzetközi jogi problémáiról írott dolgozatáért.

Díjat, illetve jutalmat kaptak még joghallgatóink közül: Bartók Ágnes, Csúri Gábor, Czene Magdolna, Körmendi László, Kukri Éva, Lankás Magdolna, Marsal Gyöngyi, és dr. Tápai Piroska. — A rendező kar a szekcióülések vitáiban kifejtett aktív részvételért több hallgatót könyvjutalomban részesített. (Így jutalmazott szegediek: Berger Mária, Bodó Balázs, Buzinkai Zoltán, Gál Mihály, Kardos Sándor, Lacsné István, Majoros György, Marton Éva, Marton Mária, Molnár Edit, Németh Ferenc, Nyerges Gyula, Printzinger Márta és Szatona János.)

A díjak ismertetése után Szücs Istvánné, a KISZ KB titkára és dr. Kemenes Béla, a konferencia Szervező Bizottságának elnöke mondott zárszót.

SZABÓ MAGDOLNA

Eső után köpönyeg

Tapasztalatok a „beiskolázási” körútról

Néhány érdekes adat a TTK e tanévi felvételijéről: matematika — földrajz szakra 23-an jelentkeztek — felvehettek 15-öt; kémia—fizika szakra 16 jelentkezett — 17-et tudtak volna felvenni. Hasonlóan alakult a helyzet az egyszakosoknál is: fizikusoknál, biológusoknál, vegyészeknél is éppen hogy kétszeres volt a túljelentkezés. Egyedül a biológia — kémia szakra jelentkeztek kb. háromszor többen, mint ahányat fölvehettek.

Ez annyit jelentett, hogy mindazok, akik a felvételi vizsgán elérték a minimális 5 pontot, felvételt is nyertek.

Éppen ezért a Természettudományi Kar 14 oktatója és ugyanennyi hallgatója februárban beiskolázási körútra indult. Közülük három oktató mondta el tapasztalatait.

Dr. Abonyi Gyuláné tanársegéd február legvégén Pakson és Csurgón járt. Mindkét helyen már lezart jelentkezési listával fogadták. Véleménye szerint ez a beiskolázási akció már mindenképpen elkészt, valahogy „eső után köpönyeg” szervezés volt. Miután már minden negyedikes jelentkezett valahová, azokkal beszélt, akik a pesti, debreceni, szegedi tudományegyetemre adták be jelentkezésüket. Nem akart közülük egyet sem eltéríteni eredeti szándékától, csupán egyetemünk életéről, a városról beszélgetett velük.

Ezekből a gimnáziumokból inkább Pécsre és Budapestre orientálódtak a diákok. Pécsre azért, mert úgy gondolták, hogy a főiskolára könnyebben felveszik őket, mint a mi egyetemünkre. Ezenkívül az is szerepet játszott, hogy a pécsi főiskola oktatói közül sokan Pakson végeztek a középiskolát. A csurgói gimnáziumba a környék községeiből járnak diákok. Otthonról nem sok biztatást kapnak a továbbtanuláshoz; inkább pénzkérésre buzdítják őket.

Az egyetem felvételi tájékoztatóját megkapták a gimnáziumok és az igazgatók gondoskodtak is arról, hogy eljusson a gyerekekhez. Nem értett volna azonban egy-egy középiskolának több példányt küldeni. Hiszen azt az

egyed — amit küldött az egyetem — kézzel-kézzel kellett adni; és talán egyikőjük sem tanulmányozhatta úgy végig, hogy valóban kedvet kapjon erre az egyetemre jelentkezni.

— Eredményesebb lett volna munkánk, ha jóval hamarabb keressük fel az iskolákat és még a jelentkezések beadása előtt tudunk beszélni a gyerekekkel. Dönteni segíthetünk volna. A jövőben erre mindenképp gondolni kell és arra is, hogy már harmadikos diákok között is népszerűsítsük egyetemünket és a kar!

Veszprém megye néhány középiskolájába dr. Halász Norbert tudományos munkatárs látogatott el. Mindenhol szívesen fogadták őket, az iskolák igazgatói szűkebb körű beszélgetéseket szerveztek és minden esetben egyedül hagyták őket a diákokkal. Azt tapasztalta, hogy kisebb körben őszintébb, barátságosabb beszélgetésekre kerülhetett sor. Azokkal beszéltek, akik Szegedre, vagy olyan szakokra jelentkezének, amiket Szegeden is oktatnak. Nem „árulták” az egyetemet, de itt végzett országos hírű professzorok, Kossuth-díjas tudósok példájával igyekeztek bizonyítani, hogy a szegedi tudományegyetem képzése sem gyengébb a többinél. Erre azért is szükség volt, mert ezekben az iskolákba akkorra már sok más felsőoktatási intézmény tájékoztatója is eljutott. Beszéltek a kar különböző szakpárosításairól, sőt az egyetem elvégzése utáni lehetőségekről is.

Munkájuk annyiban lehet eredményesebb, hogy február közepén jártak ezekben a gimnáziumokban, amikor a felvételi jelentkezési lap még nem volt a diákok kezében. Két középiskola pályaválasztási tanácsadó tanára a mi egyetemünk Természettudományi Karán végzett. Bizonyos, hogy ez meg is látszik majd a jelentkezéseknél.

A beiskolázási akcióról szintén az a véleménye, hogy hamarabb kell elkezdni. Az ez évben kiadott egyetemi útmutatón kívül pedig jó volna a karnak arról is tájékoztatni az egyetemre jelentkezőket — de a már felvetteket is —, hogy a végzés

után hová kerülhetnek, milyen lehetőségeik lesznek. Különböző üzemek, vállalatok távlati népgazdasági igényeinek felmérését kellene elkészíteni. Akkor talán nem tűnne a felvételt nyert hallgatóknak úgy, hogy a „vak világba ugrottam, bejutottam, de mit fogok az egyetem után csinálni”?

Akkor lenne eredményes ez az információ nyújtás, ha október és január között valószínűleg meg, ha kampány helyett állandó jellegű kapcsolat alakulna ki a középiskolák és intézményünk között — mondta dr. Sirokmán Ferenc docens, aki Bács-Kiskun megye néhány középiskolájában volt felvételi tájékoztatót tartani. Előttük már más egyetemek képviselői — jóval korábban — jártak a gimnáziumokban. A tanulókkal való beszélgetés során kiderült, hogy a felvételi pontszám minimum és a kétféle csős képzés lehetősége jobban vonzza őket a műegyetemre. Találkoztak olyan tanárral, aki elmondta, hogy a tudományegyetemre való jelentkezést azért sem hangsúlyozzák, mert az ide felvett fiú hallgatók nagyobb valószínűséggel teljesítenek egy-éves katonai szolgálatot, mint más felsőfokú intézményben. A tájékoztatás során szerezték azt a tapasztalatot is, hogy célszerű lenne azzal a KISZ-feladattal megbízni különböző szakos hallgatókat, hogy a középiskolák harmadik, negyedik osztályaiban KISZ-foglalkozások keretében pályaválasztási tájékoztatást tartanak. Tapasztalataik szerint egy-egy tanár személyes példamutatása sokszor egy fél osztály érdeklődését és jelentkezési orientációját eldöntheti. Így a karon végzett tanárok sokat segíthetnének. Sajnos azonban, néhányan — nyilván egyetemi éveik alatt rossz tapasztalataik voltak — éppenhogy lebeszéltek diákjainkat a szegedi egyetemre való jelentkezésről.

Mindhárom oktató a legnagyobb elismeréssel szólt a beiskolázási körúton velük együtt résztvevő hallgatókról. Feladatukat komolyan fogták fel és valóban lelkes, hivatásukat szerető egyetemistáknak mutatkoztak be a középiskolásoknak.

S. N. E.

Pályázati felhívás

A József Attila Tudományegyetem pályázatot hirdet hallgatói számára Petőfi Sándor születésének 150. évfordulója alkalmából az 1972. végén, 1973. elején megrendezendő emlékünnepekkel kapcsolatos alább felsorolt pályatételek kidolgozására.

1. Hogyan használta Petőfi az ikes igéket? (Az ikes ragozás állapota Petőfi Sándor nyelvén)
2. A nyelv és stílár reaktív megnyilvánulása Petőfi szókészleteiben. (Költői műveinek egy részlete alapján)
3. A János vitéz francia fordításai.
4. A forradalmár Petőfi arcképe Franciaországban.
5. Petőfi olasz fordítói.
6. Petőfi a szomszéd népek irodalmában.

1. Petőfi és az olasz Risorgimento.
 2. Petőfi és a forradalmi Franciaország.
 3. Petőfi születése 100. éves évfordulójának megünneplése az ellenforradalmi Magyarországon.
 4. Petőfi értékelése a dualizmus kori magyarországi szocialista sajtóban.
 5. A pályatételek benyújtási határideje: 1972. december 11. A pályázatok díjazása kategóriánként:
 - Első díj 1000—1000 forint, második díj 700—700 forint, harmadik díj 500—500 forint.
 6. A pályatételeken fel kell tüntetni a pályázó nevét, a hallgató évfolyamát és szakát.
 7. A pályamunkák géppel írtva — borítóra fűzve — a fent megjelölt határidőre a Bölcsészettudományi Kar Dékáni Hivatalához kell benyújtani.
 8. A beérkezett pályamunkák elbírálásának eredményét az 1972. december hónapban megtartandó felolvasó ülés keretében — ahol a legjobb dolgozatok bemutatására is sor kerül — hirdetjük ki, illetve ekkor történik meg a pályadíjak kiosztása.
- Szeged, 1972. március 10.
- Dr. Márta Ferenc s. k. rektor

Április 24—28:

A Magyar Nyelv Hete

A hagyományokhoz híven idén is megrendezik Szegeden a Magyar Nyelv Hétét. Az ünnepélyes megnyitóra április 24-én 18 órakor az egyetem központi épületének aulájában kerül sor. Megnyitó beszédet mond: Köpeczi Béla, a Magyar Tudományos Akadémia megbízott főtájkára. Az ünnepélyes megnyitás után Balázs János egyetemi tanár tart előadást A jelenkori nyelvészet irányzatai és a magyar nyelv-tudomány címmel.

A következő napon délután 15 órától a Tömörkény Gimnáziumban középiskolások nyelvi vetélkedőjére kerül sor, 18 órától pedig az Akadémia szegedi székházának klubjában A magyar nyelv muzsikája címmel Wacha

Imre, az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének tudományos munkatársa tart előadást. Április 26-án 18 órától Hajdú Péter, tanácskezdő egyetemi tanár, a Magyar nyelv bölcsője, Benkő László főiskolai tanár pedig Juhasz Gyula nyelv-művészte címmel tart előadást az Akadémia szegedi székházának klubjában. A rendezvénysorozat negyedik napján 15 órától a résztvevők autóbussz körsetával tesznek látogatást szegedi nyelvtudósok és nyelv-művészek emlékeinél. Április 28-án 18 órától az Akadémia szegedi székházának klubjában Deme László tanszékvezető egyetemi tanár vezetésével „Édes anyanyelvünk” nyelv-művelő ankétára kerül sor.